

طریق کنترل ثروت در اسلام

نخستین گام «مبارزه با خوارگی»

در هر شکل و صورت

تابانگهای رباخوار در کشور ما وجود دارد نمی توانیم ادعا کنیم نظام اقتصادی ما اسلامی است و نه انقلابی

خبر داده که به دنبال ترك اتفاق تحقق می-
باشد، و در این زمینه در منابع اسلامی سخن
بسیار است .

امادر اینجائور آ این سوال پیش میآید
که اسلام چه راههای عملی برای این کنترل
و تعدیل و پیشنهاد می کند، که بدون آنکه
نیاز به گرایشهای شرعی و غربی داشته باشیم .
و بی آنکه احیال توحیدی اسلام را از دست
دهیم به این هدف نائل شویم ؟

بررسی فقه اسلامی نشان میدهد که اسلام

سال بیستم شماره ۱۱

امروز این مساله حتی برای کودکان
دبستانی نیز مسلم شده که اگر پول ثروت
در جوامع انسانی آزاد باشد و تحت هیچگونه
ضابطه و کنترلی در نهایت همه چیز را در کام
خود فرومی برد حتی خود ثروتمند را !

چگونه میتوان انتظار امنیت و آرامش
در جامعه ای داشت که اقلیتی از شدت سیری
بیمارند و از فزونی ثروت گنج ، و اکثریتی
از گرسنگی و فقر رنج می برند این همان
«لقاء در تهلكه» ای است که قرآن از آن

مجموعه دلیق و متشکلی را از احکام قوانین برای تأمین این هدف در نظر گرفته است که در این فصل از بحثان- (پیرامون خطوط اصلی اقتصاد اسلام) آنها را مورد بررسی قرار میدهیم :

* * *

الف- مبارزه با ربا خواری در هر شکل

از مهمترین طرق کنترل و تعدیل ثروت مسأله مبارزه با ربا خواری است که نه تنها در گذشته ، در امروز هم یک عامل مهم بیماری اقتصاد بیمار جهان به حساب می آید. ربا خواری از ریشه های اصلی تقسیم غیر عادلانه ثروت در جوامع انسانی و غده سرطانی کشته نظام سرمایه داری و کاپیتالیسم است .

بدبختی بزرگ این نظام ضد انسانی اینها است که آنچنان تار و پودش با ربا خواری در آمیخته که جدا کردن ربا از آن ممکن نیست و باید هم چنین باشد چرا که نظام سرمایه داری از استعمار جدا نیست ، و استعمار هم در شاخه اقتصادش از ربا خواری نمی تواند جدا باشد که آن خود دام بزرگی است برای استعمار انسانها ، و سرمایه ها !

به همین دلیل در رژیم گذشته بنی زمام سفور شاهنشاهی که اقتصادش یکی از زانده های اقتصاد غرب ، و وابسته و دست نشانده آن بود ، هر وقت سخن از حذف ربایمی گفتیم فوراً می گفتند این حرفها قدیمی شد اقتصاد

دنیای مشرقی امروز بدون ربا نمی چرخد و حذف ربا و بانکهای ربا خواری مساری است با متزلزل ساختن پایه های اقتصاد جهان ! (زیرا آنها جهان را جز جهان خودشان نمی شناختند)

* * *

دلائل توجیه گران نظام ربا خواری

«دلائله اقتصاد استعماری غرب» نه تنها وجود ربا را در سیستم اقتصادی خود عیب نمی دانند بلکه آنرا یک عامل رشد اقتصادی می شمارند و درست به همین دلیل می گویند ذکر گزلی شرایط اقتصادی در جهان امروز اجتناب نمی کند که ما ربا را حلال و مباح بشمریم چرا که با اعتبارات و وامهای نزولی بانکها ، مردم صاحب سرمایه ، خانه ، اتومبیل ، و کارخانه و وسائل کشاورزی میشوند ، در حالی که بدون آن چرخهای فعالیت های اقتصادی میخوابد .

گاهی زرق و برق آنرا بیشتر از آن هم می کنند و می گویند : ربا ، حرام آن است که از مصرف کننده بیچاره گرفته شود ، و به وامی تعلق گیرد که انسان برای نیازهای روزانه می گیرد ، اما اگر وام برای امور تولیدی و تجاری باشد اموری که خودش دهنده است چه مانعی دارد وام دهنده در آن سود شریک باشد ، و اصلاً اگر شریک نباشد دلیلی ندارد که به او وام دهد !

و سرانجام استقلال می کنند که تعلق بهره به سیزده ای ثابت پس انداز و مانند آن انگیزه ی مؤثری است برای جذب سرمایه ها به سوی بانکها و از آنجا به سوی تولید ، اگر ما بهره را مطلقاً حذف کنیم همه این سرمایه ها را از گردش معامله خارج ساخته ایم .

افزانه بر این اگر ما سرمایه های کوچک را از طریق دادن بهره به آنها به بانکهای ربا خواری نکشیم ، غالباً در مصرف تجلی بیابیم (و شاید غالباً مصرف های تجلی بیابیم تجلی) به کار می اندک که ضرر و خسرش روشن است چرا که هم سرمایه ها از بین می برد ، و هم تورم و الیزایش نرخها بوجود می آید .

پس در شرایط موجود جهان امروز نه تنها نشانه بهره ای امکان پذیر نیست ، بلکه به فرض که امکان داشته باشد هیچ وجه صلاح نیست .

* * *

این است منطق دانشمندان توجیه گر نظریات اقتصادی ربا خواری که ظاهری فریب دهنده دارد و درون و باطنی چون سم کشنده ، اما یک محقق آزاده ، و آزاد و سوسه های شیطانی قدرتهای اقتصادی جهان خواری و موج تبلیغات آنها ، باید مطالعه عمیق به این واقعیت می میرد که ربا خواری نه فقط در گذشته که در امروز و فردا ، و فرداها باعث تراکم خطرناک ثروت در دست گروهی

معدود و فلاکت و بدبختی اکثریت قاطع جامعه ها میشود. هیچ جامعه ای نمی تواند ادعا کند که آزاد و خارج از حوزه سلطه قدرتهای استعماری است مگر اینکه «ربا را اکلاً و جزعاً از نظام اقتصادی خویش حذف کند اصولاً هر جا ربا خواری هست و وابستگی غیر قابل اجتناب خواهد بود .

وضع ربا خواری در جهان امروز نه تنها بهتر از گذشته نیست ، بلکه به شکل بسیار خطرناک تری ظهور کرده چرا که سابقاً افراد پول شخصی خود را به دیگری می دادند و سود می گرفتند حالا بانکهای ربا خواری پول مردم را به دیگران می دهند و سودش را بالا می کشند ، و این بدترین نوع ربا است .

حتی گاهی بانکها از یک پول معین چندین بهره می گیرند بی آنکه اصل پول از آن خودشان باشد ، فی المثل یک نفر یک هزار تومان پول خود را بعنوان حساب جاری به بانک سپارد ، بانک آنرا به دیگری وام میدهد و بهره اش را میگیرد ، شخص دوم با همان پول جنسی را می خرد ، و فروشنده آن وجه را گرفته و در حساب پس انداز خود میگذارد ، بانک مجدداً آنرا به دیگری وام میدهد و برای بار دوم سودش را می گیرد ، همینطور شخص سوم و چهارم ...

پایه در صفحه ۳۶

است که در آن صورت جنبه‌های اصلاحی
و با نفورمستی در آن مطرح خواهد بود
منابع آن :

برای منابع در این برنامه ریزی از این
زمینه‌ها باید سود جست: قرآن است (قول
فعل، تفریر) معصومین (ع) جنبه‌های
عقلانی، تجارب دیگران، تجارب بین‌المللی
و نظرات مکتبی مردم، طبعا تلاشی که
عده‌ای از بزرگان در این زمینه کرده‌اند قابل
تقدیر و گفته‌ها و نوشته‌های شان منابع
بسی خواهد بود.

های مثبت جهانی، اخلاق و معنویت، علم
و تجارت و روز در آن مورد نظر باشد انگیزه
های آشنی و تقابلی، سلیقه‌های شخصی
موجب رکود و تخدیر است و باید از آن
برحذر بود. نظرات عالمان ربانی، فلاسفه
الهی، متخصصان تربیت، آگاهان به
مسائل روانی، صاحب نظران در مسائل
اجتماعی، فرهنگ‌شناسان راستین، انسان
شناسان معتمد، باید در آن گنجانده شود
اینکه، سخن از ذاتی بودن برنامه ریزی
بمیان آمد، بطاظر امکان رفع نقایص آن در
حد عمل و انطباق آن با شرایط علمی روز

بقیه از صفحه ۱۳

و مورد مفهوم ربا، و طرق ساختگی قرار
توزیر ادا نماید مورد بحث قرار می‌دهیم.
در پایان این بحث ذکر این نکته را لازم
می‌دانیم که تا بانگهای رباخوار (بهر نام و
عنوان) در کشور ما باقی است نمی‌توانیم
ادعا کنیم نظام اقتصادی مملکت ما کاملا
اسلامی و انقلابی است.

و از همین جا است که بانگهای رباخوار می‌مانند
علف هرزه در هر کوی و برزن و کوچه پس
کوچه ظاهر میشوند و مانند یک عده مسلمان
بسرعت گسترش می‌یابند.

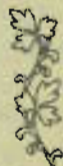
* * *

ما بطور است خدا در بحثهای آینده نظر
اسلام را در مورد ربا و فلسفه‌های هشتاد
گانه تحریم که در منابع اسلامی یافت می‌شود

رساله جامع علوم انسانی و مطالعات تربیتی

رسم آزادگی

ایکه بی‌تحقیق تهمت می‌زنی بر این و آن
از حسن (ع) آموز رسم با مردی در جهان
گر نداری دین سر زندگی آزاده باش
آبروی مردمان را آبروی خویش دان
با خرد باش و ممکن تحقیر مردم بی جهت
تا نگشته جرم کسی ثابت گهتکارش سخوان
(بشیر اراکی)

مکتب اسلام